

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Jistota uchazeče v zadávacím řízení po novele 2010

Novela zákona o veřejných zakázkách účinná od 15.9.2010 kromě mnoha jiného přináší novinky i ve vztahu k poskytování jistoty uchazečem. Jistota slouží k zajištění povinností uchazeče vyplývajících z jeho účasti v zadávacím řízení vůči zadavateli (nikoli tedy ze smlouvy, která teprve bude uzavřena). Zadavatel je oprávněn požadovat jistotu ve výši do 2 % předpokládané hodnoty veřejné zakázky, přičemž uchazeč volí formu složení jistoty ze způsobů stanovených zákonem. Zadavatel je oprávněn čerpat jistotu pouze pokud uchazeč v rozporu se zákonem nebo zadávacími podmínkami zruší nebo změní svou nabídku, odmítne uzavřít smlouvu nebo zadavateli neposkytne řádnou součinnost k uzavření smlouvy.

Novinky v postupu zadavatele při nakládání s jistotou

Novela zavádí možnost zadavatele požadovat složení jistoty i v případě **zjednodušeného podlimitního řízení**. Výslovně řeší postup při zrušení zadávacího řízení a stanoví jednotnou **lhůtu pro uvolnění jistoty v délce 7 dnů po odeslání příslušného oznámení** (není-li dán důvod pro její blokadu). Zadavatel musí **vyložit uchazeče**, který nesplnil povinnost a opětovně nesložil jistotu, čímž odpadá pochyby, nakolik se jedná o povinnost či jen právo zadavatele spočívající na jeho úvaze. **Doklad o opětovném složení jistoty** je zařazen mezi náležitosti návrhu na přezkoumání úkonů zadavatele podávaného k Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže. V případě bankovních záruk platí, že zadavatel uchovává pouze **kopii záruční listiny** pro potřeby archivace a originál vrací uchazeči, který jej zpravidla vrací bance.

Nová forma jistoty: pojištění záruky

Dosud zákon upravoval pouze peněžní jistotu a jistotu ve formě bankovní záruky. Poslaneckou iniciativou byla doplněna nová, třetí forma, kterou je **pojištění záruky**. Jak pojištění záruky funguje? Jedná se o zvláštní pojistný produkt, zakládající přímý právní vztah mezi pojišťovnou jako výstavcem (pojistitelem) a zadavatelem jako příjemcem (beneficientem). Dodavatel před podáním nabídky uzavře **pojistnou smlouvu** s pojišťovnou, která se zaváže, že uhradí zadavateli částku stanovenou v zadávacích podmínkách, pokud uchazeč nesplní povinnosti vyplývající ze zadávacího řízení a zákona. V případě bankovní záruky vystavuje banka záruční listinu, v případě pojištění záruky vystavuje pojišťovna tzv. **písemné prohlášení o pojištění záruky**, které uchazeč předkládá v rámci své nabídky jako doklad o složení jistoty. Zadavatel si originál písemného prohlášení ponechává pro

účely archivace, pojišťovny jeho vrácení nepožadují. Pojistná smlouva se může vázat ke konkrétnímu zadávacímu řízení, nebo se může jednat o rámcovou pojistnou smlouvu, na základě které pojišťovna vydá prohlášení k jednotlivým nabídkám.

Výhody pro uchazeče

Ačkoli pojišťovny zatím pojištění záruky nabízí jen ojediněle, pro uchazeče bude zřejmě velmi lákavou formou skládání jistoty. Na rozdíl od peněžní jistoty zde pro dodavatele odpadá nutnost skládat peněžní prostředky v nemalé výši a na předem těžko předvídatelnou dobu (tedy s negativním vlivem na jeho cash-flow). Proti bankovní záruce jsou výhodou nižší náklady a administrativní náročnost pojištění záruky, pojištění záruky zároveň nezvyšuje úvěrové zatížení dodavatele. Cena pojistného se pohybuje zpravidla od 1% do 3,5% ze zajišťované částky v závislosti na výsledku finanční analýzy hospodaření uchazeče a ve většině případů lze pojištění záruky vyřídit do 3 pracovních dnů, oproti vyplněnému dotazníku a dokladům o finančním zdraví uchazeče.

Výhody a rizika pro zadavatele

Pro zadavatele u jistot složených formou pojištění záruky odpadají povinnosti spojené s vedením účtu pro peněžní jistoty a zejména starosti s jejich vrácením. Podobně jako u bankovní záruky musí **podmínky pojištění záruky plně odpovídat požadavkům zákona**, jinak nelze jistotu pokládat za řádně složenou a nabídku uchazeče nezbyvá než vyloučit ze zadávacího řízení. Zejména musí z pojistných podmínek jednoznačně vyplývat **platnost jistoty po celou dobu zadávací lhůty**, včetně doby, kdy zadávací lhůta neběží nebo se prodlužuje. Zároveň by měla být **vyloučena možnost předčasného ukončení pojistné smlouvy** bez souhlasu zadavatele coby beneficenta. Zadavatel musí být oprávněn čerpat jistotu nepodmíněně a na první výzvu, aniž by musel nést jakákoli důkazní břemena.

Závěrem

Jedním z hlavních důvodů novely bylo odstranit finančně, časově i organizačně náročný formalismus některých procesů. Změny týkající se poskytování jistot by měly vést ke zjednodušení postupu jak zadavatelů, tak i dodavatelů.

Adéla Havlová,
advokát

Petra Baránková,
advokátní koncipient

[HAVEL & HOLÁSEK s.r.o.](#),
advokátní kancelář

Týn 1049/3
110 00 Praha 1
Česká republika

Tel.: +420 224 895 950
Fax: +420 224 895 980

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Prekluze důvodu neplatnosti VH](#)
- [Jak zahájit provoz mezinárodní letecké linky do České republiky \(EU\): právní požadavky pro aerolinky ze třetích zemí](#)
- [TOP 5 judikátů z korporátního práva za rok 2025](#)
- [Odštěpný závod zahraniční společnosti optikou NIS2: Jak správně určit velikost podniku?](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 31. - létající pořizovatel ve světle nového stavebního zákona](#)
- [SCHEJBAL& PARTNERS stáli u získání jedné z prvních licencí dle MiCA v ČR](#)
- [Proč dnes více než polovina M&A transakcí ve střední Evropě nekončí podpisem](#)
- [Přehnaná, nebo důvodná prevence? Zajištění a utvrzení závazků v praxi](#)
- [Návrh nového zákona o digitální ekonomice](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 30.: Jednání za s.r.o. - zápis jednatelského oprávnění do obchodního rejstříku](#)
- [Prověřování zahraničních investic a kybernetická regulace: řízená služba jako nová transakční proměnná](#)